

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ДНУ «ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ»
ДУ «НАУКОВО-МЕТОДИЧНИЙ ЦЕНТР ВИЩОЇ
ТА ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ»**

**Всеукраїнська науково-практична конференція
здобувачів вищої освіти**

«МОЛОДЬ – АГРАРНИЙ НАУЦІ І ВИРОБНИЦТВУ»

Актуальні проблеми ветеринарної медицини

22-23 квітня 2025 року

**Біла Церква
2025**

УДК 001.895:338.43:378-053.6:636.09(063)

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Шуст О.А., д-р. екон. наук, ректор.

Варченко О.М., д-р. екон. наук.

Димань Т.М., д-р с.-г. наук.

Філіпова Л.М., канд. с.-г. наук.

Царенко Т.М., канд. вет. наук.

Куманська Ю.О., канд. с.-г. наук.

Козій Н.В., канд. вет. наук.

Славінська О.В., начальник редакційно-видавничого відділу.

Відповідальна за випуск – **Славінська О.В.**, начальник редакційно-видавничого відділу.

Актуальні проблеми ветеринарної медицини: матеріали всеукраїнської науково-практичної конференції здобувачів вищої освіти. 22-23 квітня 2025 р. Білоцерківський НАУ. – 282 с.

Збірник підготовлено за авторською редакцією доповідей учасників конференції без літературного редагування. Відповідальність за зміст поданих матеріалів та точність наведених даних несуть автори.

інтернет-конференції. 20-21 жовтня 2021р. Полтава: Е-видання ПДАА, 2021. С. 19-20.

9. Nicole Kemper. Update on postpartum dysgalactia syndrome in sows, *Journal of Animal Science*, Volume 98, Issue Supplement_1, August 2020, Pages S117–S125, <https://doi.org/10.1093/jas/skaa135>.

УДК: 619:618:616.98–07/–08:636.4

ХЛОНЬ М.М., здобувач вищої освіти

Науковий керівник – **БАБАНЬ О.А.**, канд. вет. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

ПРОФІЛАКТИКА РОЗВИТКУ СИНДРОМУ МЕТРИТ-МАСТИТ-АГАЛАКТІЯ У СВИНОМАТОК

Розроблений та апробований метод профілактики ММА у свиноматок із застосуванням бактеріостатику Йодоутеру, утеротоніка Естрафану та антиоксиданту Інтровіт Е-Селен у перший день після родів. Встановлено, що серед свиноматок контрольної групи у трьох самок виник синдром ММА, тобто його поширеність була на рівні 25,0 %. У дослідній групі лише одна свиноматка захворіла, що відповідає лише 8,3%.

Отже, застосування комплексного методу профілактики знижує ризик розвитку синдрому ММА у свиноматок утрічі.

Ключові слова: свиноматки, ММА, профілактика.

Синдром ММА проявляється у свиноматок у перші три доби після родів, має, як правило, гострий перебіг та становить загрозу життю як для самки, так і для новонароджених поросят [1, 2]. Збудниками запалення матки і молочної залози можуть бути є бактеріальні інфекції статеві системи, зокрема, *E.Coli* (у 60% випадків інфекцій статеві системи та уражень шишки матки). Серед інших збудників – *Corynebacterium*, *Staphylococcus aureus*, *Streptococcus*, хламідії, а також грам-негативні бактерії, які виділяють ендотоксини [3]. Інші повідомлення [4] також підтверджують, що переважаючими ізолятами бактерій були кишкова паличка, стафілококи та стрептококи, але *Escherichia coli* була найбільш часто виявленим ізолятом, з поширеністю 73,3% у свиноматок з ММА. Етіологічну роль відводять також *Mycoplasma suis*, *Pseudomonas* spp. та грибок [5].

Основні шляхи потрапляння збудників в матку самок – це інфекції сечовидільної та інших систем організму, патологічні роди та рододопомога, незадовільний санітарний стан на фермі, порушення режиму дезінфекції, бактеріально забруднена сперма, субклінічний метрит [6, 7].

Метою наших досліджень було обґрунтування та розробка ефективного методу профілактики ММА у свиноматок.

Експериментальне дослідження виконувалася 24 свиноматках, що належали ОП ТОВ «Нива Переяславщини». ММА у свиней в дослідному господарстві є значною проблемою і в різні періоди частота його прояву коливається від 17,7% до 29%. Значна поширеність цієї патології і складність її патогенезу і наслідків вимагають значних фінансових і кадрових витрат. Тому у дослідному господарстві гостро стоїть проблема впровадження саме превентивних заходів. Нами був розроблений і запропонований спеціалістам комплексний метод профілактики, обґрунтування якого наведено в табл. 1.

Таблиця 1 – Обґрунтування та схема профілактики ММА у свиноматок

№	Препарат	Дозування, курс	Обґрунтування застосування препарату
---	----------	-----------------	--------------------------------------

1	Йодоутер	Препарат застосовують внутрішньоматково за допомогою одноразового катетера в дозі 150 мл шляхом стиснення гофрованого флакона одразу після закінчення родів	Бактеріостатик Комплексно-сполучний йод, який поступово вивільняється, має неселективний окислюючий вплив на білок мікроорганізмів. Мікроорганізми, які відносяться до антибактеріального спектру препарату Йодоутер – це грампозитивні і грамнегативні мікроорганізми, деякі анаеробні мікроорганізми, бродильні грибки і їхні суперечки, протозоа і деякі віруси. Має антимікробний вплив на стафілококи, гнійні стрептококи, веретеноподібні бактерії, мікобактерії і бактероїди. Час, необхідний для досягнення достатнього ефекту становить 2-5 хвилин. Повна бактеріостатична дія проявляється через 5 хвилин.
2	Естрафан	Внутрішньом'язово, одноразово, після закінчення родів у дозі 0,7 мл	Утеротонік. Діюча речовина – клопростенол, діє на міометрій і зумовлює довготривале скорочення матки, сприяючи виділенню лохий з порожнини матки
3	Інтровіт Е-Селен	1 мл на 10 кг ваги тіла, двічі, на 85–90- й день вагітності та одразу після родів	Антиоксиданти. Основна антиоксидантна властивість – запобігання утворенню токсичних вільних радикалів та окисленню ненасичених жирних кислот в організмі. Інтровіт-Е-Селен – препарат, що складається з вітаміну Е і селену. Вітамін Е — важливий компонент у процесах репродукції, основний фактор антиоксидантно-захисної системи організму, структурний елемент і стабілізатор клітинних мембран, активний імуномодулятор. Селен входить до складу ферменту глутатіонпероксидази, яка відіграє важливу роль у захисті клітин від руйнування під дією окислювачів, таких як вільні радикали та окислені ненасичені жирні кислоти.

Для визначення ефективності розробленого методу профілактики сформували контрольну та дослідну групи з самок у перший день після родів. Свиноматкам дослідної групи застосовували превентивну схему, самкам контрольної – не застосовували жодних препаратів. Впродовж тижня фіксували випадки прояву у них ММА та порівнювали між групами. Отримані дані наведені у табл. 2.

Таблиця 2 – Ефективність розробленого методу профілактики ММА у свиноматок

Група	Кількість тварин у групі	Захворіли	
		п	%
Дослідна	12	1	8,3
Контрольна	12	3	25,0

За отриманими результатами впливає, що серед свиноматок контрольної групи у трьох самок виник синдром ММА, тобто його поширеність була на рівні 25,0 %. У дослідній групі лише одна свиноматка захворіла, що відповідає лише 8,3%.

Отже, застосування комплексного методу профілактики знижує ризик розвитку синдрому ММА у свиноматок утрічі.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Jenny, B., Vidondo, B., Pendl, W., Kümmerlen, D., & Sidler, X. (2015). Evaluation of risk factors for

mastitis-metritis-agalactia in pig farms in Switzerland. Schweizer Archiv fur Tierheilkunde, 157(12), 689-696.

2. Moura, R., Caldara, F., Foppa, L., Machado, S., Nääs, I., Garcia, R., Gonçalves, L. (2018). Correlation between urinary tract infection and reproductive performance of sows. Revista Brasileira de Zootecnia. 47. doi:10.1590/rbz4720180073.

3. Березовський Р. Синдром ММА: заходи профілактики та лікування репродуктивних проблем у свиноматок / Р. Березовський // Прибуткове свинарство. – 2018. – № 4 (46). Режим доступу: <http://profisvine.pigua.info/indexukr.php?action=issue&id=51>.

4. Angjelovski B., Cvetkovikj A., Mrenoshki S., Radeski M., Cvetkovikj I., Ratkova M., and Dovenski T.. 2016. Bacteria associated with clinical postpartum dysgalactia syndrome in farmed sows in the Republic of Macedonia. Turk. J. Vet. Anim. Sci. 40(6):776–781. doi: 10.3906/vet-1602-102.

5. Kemper N. Update on postpartum dysgalactia syndrome in sows. J Anim Sci. 2020 Aug 18;98(Suppl 1):S117-S125. doi: 10.1093/jas/skaa135. PMID: 32810252; PMCID: PMC7433910.

6. Geetha, T. and Gnanaraj, P. T. (2017). English, Journal article, India, 0019-6479, 94, (12), Chennai, Indian Veterinary Journal, (56–57), Indian Veterinary Association, A case report of Mastitis-Metritis-Agalactia syndrome (MMA) in a sow.

7. Randomised Controlled Trial on Prophylaxis of Mastitis–Metritis–Agalactia Syndrome in Swine using Caulophyllum Logoplex and Lachesis Logoplex

УДК: 619:616-08:618

САЄНКО С.А., здобувач вищої освіти

Науковий керівник – **ЛОТОЦЬКИЙ В.В.**, канд. вет. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

ОБГРУНТУВАННЯ ТА ЕФЕКТИВНІСТЬ ЗАСТОСУВАННЯ ПРЕПАРАТУ «ЦЕФГЕН» ДЛЯ ЛІКУВАННЯ КОРІВ ЗА ПІСЛЯРОДОВОГО МЕТРИТУ

Встановлено, що лікування корів з післяродовим гнійно-катаральним метритом із застосуванням етіотропного препарату «Цефген» разом з «Утеротоном» та «Тривітом» зумовило одужування 85,7 % хворих корів за 6,8 діб та продовженість сервіс-періоду $78,4 \pm 11,7$ діб та заплідненість після першого осіменіння 66,6%. Порівняно з терапевтичною ефективністю схеми, де використовували «Гістеродев», спостерігалось скорочення терміну зникнення клінічних ознак метриту, кількості корів, що одужали, зменшення терміну сервіс-періоду та збільшення результативності осіменіння на 16,6%.

Ключові слова: корови, метрит, лікування, сервіс-період, заплідненість.

Патогенетичним підґрунтям гінекологічної патології та порушення фертильності у високопродуктивних корів є акушерські хвороби, що виникають у післяродовий період, насамперед – метрит [1, 2]. Тому своєчасне та ефективне лікування запалення матки є стратегічною основою профілактики анафродизії та неплідності, що забезпечує високий рівень репродукції молочного стада [3].

Основною причиною розвитку післяродового метриту є потраплення у порожнину матки грампозитивних і грамнегативних бактерій, (зазвичай піогенної дії), грибової інфекції [4]. А сприючими факторами вважають атонію матки, затримання посліду, надавання рододопомоги, травмування тканин родового каналу, субінволюцію, кальцієвий дефіцит, ендокринні розлади, метаболічні порушення, зниження імунологічної реактивності, мастит, гнійно-некротичні ураження в ділянці пальців тощо [5–7].

Лікування корів за післяродового метриту повинно бути комплексним, але в основі терапевтичної схеми завжди знаходиться застосування етіотропних препаратів, які повинні бути активні проти збудників та мати короткий курс.

Метою наших досліджень було розробити та визначити порівняльну ефективність лікування високопродуктивних корів за післяродового метриту з використанням препарату «Цефген».

Дослідження виконували в умовах молочної ферми НВЦ БНАУ, на коровах голштинської породи, хворих післяродовим гострим гнійно-катаральним метритом. У